

POSUDEK NA DIPLOMOVOU PRÁCI

Název práce: "Kdo jsem?" AIDA - hodnocení vývoje identity v adolescenci

Autorka práce: Bc. Petra Šimečková

Diplomová práce Bc. Petry Šimečkové zavádí do českého prostředí diagnostický nástroj AIDA, který se týká vývoje identity v adolescenci. Autorka si původně kladla otázku, jaký je rozdíl mezi chlapeckým a dívčím sebepojetím v období dospívání. Chtěla proto realizovat studii založenou na otevřených odpovědích dětí na otázku „Kdo jsem?“ a tu konfrontovat s výsledky v určitém standardizovaném dotazníku. Při jeho dohledávání ale zjistila, že v českém prostředí žádný adekvátní dotazník není k dispozici.

V zahraničních materiálech se ale opakovaně setkávala s dotazníkem AIDA, jehož prostřednictvím lze oddělit zdravý a nezdravý vývoj identity v adolescenci. V tomto období je součástí zdravého vývoje krize identity, kterou dotazník odlišuje od difúze identity coby stavu, kdy by dospívající měli dostat odbornou pomoc. Podobný dotazník v českém prostředí dosud chyběl, ale jak pro klinické, tak poradensko-psychologické pracoviště by mohl být užitečným nástrojem. Protože zahraniční studie prokazují dobré psychometrické parametry dotazníku AIDA i jeho praktické využití, rozhodla se Petra dotazník transformovat do češtiny.

Petra Šimečková tedy rozběhla standardní proces převodu diagnostického nástroje. Intenzivně přitom komunikovala s autorským týmem původního dotazníku. Převod zahrnoval opakovaný, zpětný překlad anglické verze do češtiny a následně jeho pilotní ověřování. Poté probíhal sběr dat pro sestavení norem. Ten vyžadoval, aby Petra komunikovala s řadou škol a psychologických odborných pracovišť a následně i se samotnými dospívajícími dívkami a chlapci. Poté samostatně prováděla analýzy dat, které konzultovala jak s dr. Škaloudovou, tak s autorkou původního dotazníku.

Diplomová práce ale není pouhým převodem dotazníku. Petra Šimečková si kladla i otázku, nakolik může být silná strukturace dotazníku AIDA při zjišťování identity (reflektované identity, tj. sebepojetí) zkreslující. Zadala proto i otevřenou otázku „Kdo jsem?“ a odpovědi na ní srovnávala s výsledky v dotazníku. Jedná se o validizační postup. Jím prokázala užitečnost dotazníku AIDA, ale zároveň i jeho limity.

Oceňuji Petřino nasazení při zpracování diplomové práce. Ve svém postupu byla velmi samostatná a iniciativní. Prostřednictvím práce si osvojila rigorózní postupy převodu diagnostických nástrojů a rozšířila si znalosti statistických procedur. Kromě toho ale prokázala i vlastní nezávislost, a to jak v kritickém odstupu vůči dotazníku AIDA, tak v zahrnutí doprovodné studie s otevřenou otázkou „Kdo jsem?“.

Závěr:

Diplomovou práci Petry Šimečkové považuji za kvalitní. Ačkoliv těžištěm práce je „pouhý“ převod dotazníku, ten je proveden velmi důkladně až profesionálně. O tom svědčí i zájem nakladatelství diagnostických nástrojů o vydání českého manuálu i zájem autorky původního dotazníku o společné publikační výstupy. Práce ale nabízí i dobře zpracované teoretické zdroje a originální metodologický námět. Práci doporučuji k obhajobě.

V Praze, 30. 12. 2015

Irena Smetáčková